

kezeti intézetben. Képzeljük el csak, rövid időn mily hatalmas lehet egy ilyen intézet, mely az egész ország ily szövetkezetének tökélyülését vezeti s áttekintéssel bírva az egyes vidékek gazdasági viszonyait felelt, a közös tökének megteremtő folyását oda irányozva, ahol arra a legnagyobb szükség van — természetesen az egyes vidéki szövetkezetek főintézetek autonómiájának és szükségleteinek tekintetbe vételével. Egy ilyen országos takaré- és hitelszövetkezetünk már van: a gazdák és iparosok szövetkezte, mely rövid fenállása óta a szakavatott vezetés alatt már nagy eredményeket mutatva fel s melyet épen azért dicsérettel kiemelünk. Ilyen szövetkezet ellenében alapulannak s tájékozatlanságból eredőnek tünnek fel egy fővárosi lap azon szellemes lenni akaró tanácskodása, hogy: „Budapestben hogyan lehetne megintenni a miskolci csizmadia vagy veszprémi csapó változásnak jóságát?” Alaptalan azért, mert ama váltó felelt amaz iparosokat ismerő miskolci vagy veszprémi fiók vezetője mond a központban is egyedül határozó ítéletet.

Sajnos, hogy lapjainkat a magas politika foglalja le egészen és hasábjainkban semmi sem jut e legsajátosabb néperdek ápolására. Sajnos az is, hogy a nagy töke a kis emberek és sürögölődés irigy szemmel nézi, mert azt — igen helyesen — az ő zsarnok érdekei és önző uralma elleni védekezésnek tekintik; és sajnos végül, hogy egynemű lapoknak a központosított szövetkezés iránti hideg hallgatása egyrészt a nagy tökével való benső viszonyára vezethető vissza. Fájdalom ez nálunk is így van, de némi vigasztalás, hogy másutt is így van, s azért sem irigység sem agyonhallgatás az életrevaló eszme megvalósulásának nem ártott. — Csak úgybuzgó lelkes vezetők kellene, s az nálunk is meg fogja teremni üdvös gyümölcsseit a népvagyon mentésében, gyarapításában.

Földvidék, 1888. jan. 3.

Időközönként elő-előtűnnek Felső-Magyarországban férfiak- s nőkkel álló kisebb-nagyobb csoportok, melyeket a nép amerikaiknak nevez.

Szegény számlomra méltó emberek ezek: a másik világrészbe kívándorlók.

A hatóságok mindenképen igyekeznek megakadályozni e kívándorlást, visszatartják a népet, megtagadják tőle az igazolványt. Amde mindezt nem retenti őket vissza, gyalog indulnak neki a nagy utnak járattal irányban, rengeteg erdőn keresztül bujdosnak ki hazájukból.

Ugyan mi lehet az, a mi oly rendkívüli erővel vonja ezen embereket, hogy még a zordon időjárásban, a vadonon át távozzanak honukból? .

Mondják, hogy a sárosi, székesi kívándorlók, különösen a kik már többször megtették az amerikai utat, nem érzik magokat itthon jól, visszavágyódnak Amerikába, és ezen ut elöttök annyira megszokott, mintha csak a közeli városba indulnának.

Sajátságos valami a dologban az, hogy azok az emberek, kik Amerikában a legdurvább, sokszor az emberi erőt meghaladó munkát végzik, itthon nem dolgoznak, hanem eldegélnék amerikai keserményükből. S ha elfogyott, mennek vissza.

Csak hogy néhány esztendővel ezelőtt még nagyobb volt a kereset Amerikában is, de most már megcsökkentett ott is, és sokan kereset hiányában reményvesztetlen térnek vissza. És a kívándorlás mindennek daczára még egyre tart.

Ennek alig lehet más oka, mint a jóhiszemű népből meggyökerezett ama hit, hogy az új világrész még mai napság is Eldorádó. S hogy e hit még erősebb legyen, lelkiismeretlen ügynökök gondoskodnak róla, s felfarangosan kihasználják azt saját érdekeikben ugyan, de az egyszerű népek megrövidítésére.

Mire nézve, hogy a kívándorlásnak gátot lehessen vetni, üldözzék a hatóságok ezen ügynököket első sorban, és sújtsák őket a törvénynek teljes szigorával. Mert különben minden üdvös intézkedés kárba vesz.

De fontosnak tartjuk még azt is, hogy a hatóságok tanulmányozzák magokat a kívándorlókat is. Vajon mi az, a mi ezeket Amerikába vonja? A szegénység, a munka utáni vágy, vagy pedig ama világrésznek szociális viszonyai, szabad szelleme? .

Nagyon figyelmeztető ezek a kívándorlásnak megakadályozására, mert ezek nélkül alig lehet megállapítani azon eljárásokat, melyek kellő eredményre vezethetnének.

Sőt a társadalom szempontjából is igen fontos a kívándorlás kérdése. Hisz tudva van, hogy az amerikai munkás nép között oly eszmék divának, melyek veszélyeztetik a társadalmi rendet, és ezzel szemben ott is szigorú intézkedések lőnek szükségesek. — A magyar népnél még eddig nem láttak ugyan kedvező talajra az anarchizmus, szocializmus felforgató tanait; amde félni lehet, hogy gyakori érintkezés folytán itt is akadnak híveik.

Csakugyan veszélyes rákfenévé kezd fajtálni a kívándorlás, melyen csupán a viszonyok minden oldalú tanulmányozása, és az ezeknek megfelelő intézkedések életbeléptetése által lehet, Isten nevében segíteni.

Üdvözlettel

Dr. Cs. S. Imre.

Egy-egy iskola s nevelőintézeti határsárról, mint nyilvános művelő tényezőjéről, már a közügy tekintetéből is illik időnkint megemlékezni. — E szempontból fogtam most tollat, hogy a rózsahegy leányiskoláról, mely a földvidéken oly széles körben érdekli a népmozdók hazafias képzésének barátait, röviden foglalkozzam.

Csak három esztendeje annak, hogy ezen a szeretet-nővérek vezetése alatti nevelő s tanítóintézet Liptó-Rózsahegyben működik. — Ez idő óta mily sokat tőn a leányoknak tiszta honfűi szellemben való művelésére, azt egyedül Isten mondhatja meg. — Nem lehet tehát szándékomban a buzgó szereteteselemek, kik hivatásuknak önmagukat hozzák áldozatul, üdvös ténykedését részletezni, mindamellett nem tartozkodhatom azt jelezni, hogy életfontosságú tisztókat a felebarátai szeretet hódító erejével dicsőben oldják meg.

Valóban a székesi egyházmegye fenkölt gondolkodásu s hazafias szellemű püspöke Császka Györgynek oly műve ez intézet, mely a magyar kath. hitélet s művelődés felvirágzásának örök időkre termékeny magva lőn.

Bőven igazolta ezt a minapiban megtartott magasztos karácsonyi ünnepély, melyen jelen lenni szerencsés voltam. — Belépve a zárda, a megsokolt tisztaságon s a kisdövényes rendes latogatón és a benlakó növendékeken kívül, szép számból fűződött vendégkoszort találtam már a teremben, melynek közepét a gyönyörű karácsonyfa más-más színű égőgyertyákkal s ajándéktárgyakkal foglalta el. A fal mellett pedig körös-körül díszítvények s állványok voltak, megrakva mindnyájan kizsztatandó ruhák, könyv, írószerek, kosár, kalács, bab, dió és egyéb nagylelkűleg nyújtott aprólékokkal. . . Alig ültek le a vendégek, azonnal szelid dallama kezdődött egy jól betanult karéneknek, melynek tisztán kivehető értelme édes érzelmeiket kelte bensőnkben. . . Erre párbeszéd következett Jézus születése s a karácsonyfáról, melyet váltakozva tizenegy örömtől sugárzó növendék mondta el. Ezen előadás annál élénkebb hatást gyakorolt a jelenlövőkre, s annál kellemebb ringásban tartá a kedélyeket, minél inkább meg volt győződve mindenki, hogy ez intézetben az ész és szív művelésére épen úgy, mint a háziasszonyoknak, a leendő családanyának szükséges munkák elkészítésében is alapos oktatás nyújtatik. Majd ismét a sikerült, még a tót születésű leánykáktól is szabatosan, magyar zamattal előadott szavallatok élvezetet, hogy ne mondjam, meglepetést okoztak. Végül megint ének jöve, mely bizonyosan az angyalokéval vegyült és Jézus nevének dicsőítésében s a halás szív szent érzelmeinek fölfakadásában amazokéval versenyzett. . . Öröm s meghatótság könyei is juttalmazták az avatott szereplőket. . . Az egészet méltóan zárta be az ajándékok kiosztása, melyek a szeretet adományok s a jó nének, különösen a mindent lelkesítő s rendező főnöknő szorgalmának eredményét képezték. . .

Örvend lelkem, hogy szóba hozhattam ezen a földvidéken nemzeti misszióval bíró leánynevelőintézet, melynek létesítésével a jóságos Császka püspök önmagától megvont vagyonát a legelőkelőbb ügynek — a hazafiasan vallásos közművelődésnek oltára tette, hogy míg illatos füstje magasztalja Isten, ki a jég hideg napokban is hevessen dobogó szíveket teremtett, addig a legkedőbb kornak kegyellettűd növendékei is hálával emlegessék meg őt, ki nekik a legnagyobb, mert szellemi jötevőjük vala!

Üdvözlettel

Dr. Cs. — —.

SZÍNHÁZ.

F. év január 1-én Millőcker kedvenc operettje „Gasparone” adatott telt ház előtt. Ez előadás általában mindenkit meglepett és mondatjuk, hogy kitűnően sikerült. Ezen siker első sorban Bendimeyer színigazgató nevének köszönhető, ki felgyógyulása után ma először lépett színpadra közönségünk előtt. Megjelenése igen rokonszenves és vidám, tökéletes játéka és jó éneke által „Sora” szerepében a közönség osztatlan tetszését rögtön kivívta számára. Bő taps kísért minden jelenetet, melyben közreműködött és a szép tarantellát a közönség kíváncsi nézői háromszor kellett ismételnie. — Neumann Ernészine asszony Zenobiát szokott virtuositással adta. Elismeréssel említi továbbá Kaincz urat Baboleno Niasoni, Krüger urat Sindulfo, és Zich urat Erminio szerepében, mint kik az est sikerében bőven osztoztak. Gerlitzky kisasszonyról Charlotta szerepében nincs mit megjegyeznünk. A kar jó volt és a zenekar is javult.

Szerdán 4-én Brentano vígjátéka adatott „Alfred levelei”. A vígjáték nem a legjobbak közé sorolható, de mégis jó előadás mellett mulattatta a közönséget. Neumann és Dietz ur mint minden drámai előadásnál, ma is az est hősei valának és igen jó alakításokat nyújtottak. A többi szereplők is többé megfeleltek.

Nagy érdeklődéssel vártuk „Donna Juanita” előadását és mondatjuk, hogy várakozásunk nemcsak kielégítettet meg felül is mulattott. Az est sikere a szereplők és a zenekar jó összjátékának köszönhető, mely ezáltal kifogástalan volt. Első sorban Bendimeyerné

említettő René szerepében, ki e szerepben újbol mint egyik legjobb énekesnő és színésznő mutatta meg magát és nyílt jelenetben a közönség részéről ismételve bőven megtapsoltatott. Neumann Ernészine Donna Olimpia szerepében ismét sikerült alakítani nyújtott. A mi e derék színésznőnél legfőbb elismerésre méltó az az, hogy még a legdrasztikusabb szerepekben sem tuloz, a mi pedig a legnehezebb feladatok egyike. Gerlitzky kisasszony Patriza szerepében megfelelt. Az urak közül Kaincz Pomponio és Grand Douglas szerepében igen sikerült ensemblét nyújtottak és a közönséget folyton legjobb kedvében megtartották. A zenekarról is ezáltal csak dicsőítően emlékezhetünk meg és e javulás mint tudjuk, határozottan Windhopp karmester érdeme.

Szombaton végre hosszas várakozás és ismételt halasztás után Kreutzer Konradin „Granadai éjjeliállás” című bájos operéja adatott telt ház előtt. Mindjárt eleve a zenekarról akarunk elismerőleg nyilatkozni, mely az ouverture sikerült előadása után bő tapsot aratott. Kár hogy e siker az előadás folyamán nem maradt egyenlő magaslatán. A szereplők közt Wohlmuth Julianna kisasszony felett meg egészen nehéz feladatának. Szép friss hanggal és bravórral énekel általános elismerés mellett. A közönség bő tapsos szerepében is kellemes megjelenésű volt, daltól csinos férfi, de legnagyobb sajnálkozásunkra határozottan indispónálva volt úgy, hogy szerepét csak nagy megerőltetéssel elkelhette végig. Reméljük, hogy jövő alkalomkor e baj el leszen hátrava s addig is mindent bírálattal tartózkodunk. A pártorok szerepében Kaincz, Willmers és Pök urak jó ensemblét nyújtottak és helyükön voltak. Zich ur mint már kivettük nem való a sentimentális szerepekre és határozottan jobb hősies partíthekban. A kar jól énekel s különösen az estharangzó dala után bő tapsot aratott. Ha nem is volt az előadás kifogástalan úgy mégis elismeréssel kell viselkednünk irányban, mert mindenestre kellemes volt Kreutzer gyönyörű zenéjét hallanunk a midőn már oly régen nem részestül közönségünk opera előadásában színházunkban.

Vasárnap „Don César” operett ismételtetett hasonló sikerrel mint első ízben színterkerülése alkalmával. Az egyes szereplőkről nincs újat mondanunk csak Kaincz urról megjegyezzük, hogy indispositiója határozottan feltűnt.

HIRHARANG.

* **Meghívó.** Minthogy a n.-becskerei jótékony nőegylet választmányának határozata folytán, alapítókéje javára január hó 21-én a casino helyiségben táncmulatságot rendez, és erre a helybeli n. é. közönség a nőegylet tagjai által személyesen hivatik meg, külön meghívók kiadása nélkül, félreértések kikerülése végett a rendező bizottság ezennel ezuton is tisztelettel meghívja a n. é. közönséget: a n.-becskerei jótékony nőegylet által alapítókéje és szegényei javára f. évi január hó 21-én, a casino helyiségben tartandó táncmulatságra (Kränzchen).

A rendező bizottság.

* **Jubileum.** Nagy ünnepélyre készülnek Magyarország tanítói. Ugyanis f. é. május havában tölti be Gönczy Pál, vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium államtitkár 50 éves működését a tanügy terén. Magyarország tanítói első sorban azzal akarják megörökíteni e napot, hogy a „Magyarországi tanítók árvaházában” Gönczy Pál-fele alapítványt ohajtanak létesíteni. E célból megindult a tanítók közt a gyűjtés. A torontálmezei tanítók által e célra gyűjtött 151 f. 40 kr. a kir. tanfelügyelő már rendeltetési helyére juttatta.

* **Kinevezés.** Vallás és közoktatási m. kir. minister ur Andrejevics Jettimir margitici községi tanítót a leopoldovai községi iskolához nevezte ki.

* **Tanítói választás.** Vallás és közoktatási m. kir. minister ur a közigazgatási bizottság által a kumáni községi tanítói választás megsemmisítésére vonatkozó határozatát — a kumáni községi iskolások által közbevetést felebbzésének elutasítása mellett — helybenhagyta.

* **Báró Sennyei Pál** országbíró temetése Botyánban. Tudósiótnk a következőleg írja le a nagy halott temetését: Az országbíró holttestét külön vonaton szállították a helyi állomásra, mely helység különben is állandó lakhelye e főri családnak. A külön vonattal érkezett meg a gyászoló család is; a kettős koporsóba zárt testet egyenesen a családi kápolnába Botyánba vitték s helyezték ravatalra. A gyászoló család már megelőzte a zempléni megyei bizottság küldöttéje Matolay Etele alispán vezetésé alatt, kiknek neveit bár teljességében nem jegyezhetjük fel, következőkben adjuk: Prámer Alajos esperes plébános, Bydeskulhy Sándor, Fejes István, br. Gaizler József, Szentgyörgyi Vilmos, Dombai Arthur, Krasznapolszky Fer., Dr. Schön Vilmos, Karsa Ferenc, Ambrózy Nándor, Vályi István, Hónsch Dezso, Teich

Zsigmond, Kronstein Ignác, Klein Dávid stb. A kir. törvényszék küldöttségét Hammersberg Jenő tsvéki elnök vezette, tagjai Hbarathy József kir. ügyész, Sziráki Barna alügyész, Kolos Gyula és Szilágyi Béla bírák. A zempléni megyei gazd. egyet. részéről Viczmányi Ödön, Lohrer Andor, Kun Geza. Sárospatak város részéről Kun Dániel, Bogay Zsigmond és a ref. lelkész. A Bodrogközi Tisza szab. igazgató választmány részéről Diószeghy János, Piliy Ferdinand, Mecner Béla, Ullrich Vilmos, Csuka Ödön, Szerviczky Ödön, Gevere Miklós, Argalács Márk. A család rövid pihenés után a helyi kápolna kis harangja zavará csendes misét ment hallgatni, a kápolna kicisinek bizonyult ily nagyszámú résztvevő befogadására. Mise után előlítottak a fogatok s a gyászoló Bélyből a 3/4 arányra fekvő Botyánba indultak, a gyászszertartás utolsó aktusához. A botyáni kápolna feketére bevonat falait s a koporsót a megszálhatatlan koszorúk tették majdnem láthatatlanná, míg a diszes ravatalon ott fekvő gyönyörű kivitelű koporsójában az elhunyt jeles országbíró. Bélyből a menet az özvegy bárónő határja nyitotta meg, leánya Mariannával, kiken szépségük daczára igen meglátszik a nagy fájdalom és az utolsó időben kiállott sok virrasztás. Kocsijukban foglalt helyet gróf Dessewffy Mária is, közvetlen utánuk következtek Sennyei Béla és Géza bárók, az elhunyt gyermekei, továbbá báró Sennyei Lajos nével és leányaival Máriával, báró Sennyei István és Miklós, a három Dessewffy gróf, gr. Forgách László nejével, gróf Szirmay György, gróf Török József ungmegyei főispán, gróf Stáray Antal, Kende Péter és a küldöttségek. A szónok sora véget nem érő hosszúságra nötte ki magát, számra nézve 100-át haladva meg, bár a Bodrogköz aránylag kevéssé volt képviselve, későn tudván meg eme nagytehetségű szűlője, jöttelje elhunytát, temetését. (A halál híre csak a hírlapok útján és késedelmesen érkezett meg.) A közel vidékről ott voltak Zsarnay Márton, Képes Andor, Dombay Kálmán, Besseney László és még többen a birtokos osztályból. A gyászszertartás után, melyet a premontrai rend őt tagja végzett, lebecsajították a nagy halottat a sírboltba, ki 4 családtagjával alusza örök álmát. A szertartás után a küldöttségek visszatértek Bélybe.

* **Gyászmise Sennyeiért.** Sennyei Pál báró, az elhunyt országbíró lelki üdvéért az egésztele szent mise áldozatot ma délelőtt 10 órakor mutatták be a Ferenczrendiek templomában. A requiem minden pompa nélkül, a lehető legnagyobb egyszerűséggel folyt le. A gyászkoporsót négy sor gyertya vette körül, mely a templom szűke homályát csak alig oszlatta el. A szentségeket fekete lepel borította, középen nagy, fehér keresztet. A templom nagy hajója körülbelül félig telt meg ájtatos közönséggel, a kiken sorában ott láttuk: Fejrváry Geza báró, honvédelmi ministert, Somssich Pált, Zichy Nándor gróft és nejét, Szapáry Gyula gróft, Szapáry István grófnét, Csáky Albin gróft, Csáky László grófnét, Nemethy belvárosi káplánt, a megboldogult országbíró házi papját, Königsseg Irma grófnét; a főrendiházi iroda részéről: Keglevich Ödön gróf, titkár, Bethlen Miklós gróf és Tökei Ferencz irdóztiket, Asbóth Janos, Földváry Elemér, Nagy István, Ziskay Antal, Széchenyi Jenő országgy. képviselőket. A gyászoló család részéről csak öz. Fiath Ferencz báróné és Fiath Miklós br., min. osztálytanácsos voltak jelen. Az országbíró özvegye s gyermekei még mindig Bélyben, Zemplénmegyében tartózkodnak, a családi kastélyban. A requiem P. Ban Sandor, Ferencz-rendi quardián celebrálta, a rend több tagjának segédkezése mellett. Az énekkar, mely a m. kir. opera karénekeseiből volt összehívva, Engeszer Matyas requiemjét adta elő, Hanisch János karmester vezetésé alatt. A gyászmise 11 órakor ért véget.

* **Sennyei utódja.** A „Fremdenblatt” budapesti értesítése szerint a főrendiházi elnökségre Szapáry Gyula gróf volt pénzügy-miniszter az egy-duli jelölt.

* **Nagy foku „láz”.** Nem hideg, — forró, — vagy váltólázról, hanem „ünnepezi láz”-ról van szó. Mar ugyszólva küszöben vannak az ünnepeles napok, és mennek kisebb időközök választ el tőlük, annál nagyobb az általános izgatottság. — A megye székháza — bár hosszú idő alatt — végre teljesen berendeztetett, s a nagy terem, mely az ünnepelességek nagy részének színhelye lesz, a legnagyobb igényeknek is megfelel, bár a legeslegnagyobb számú s tanczolni vagyó közönség előtt a termék legkisebbikének fog látszani. Érdekes látványt nyújtott a lázas munkásság, melylyel az utolsó hiányokat pótolták, s ezen munkásság befejeztével a mű tökéletesen lévén, nem csekély számú közönség bántalmának tárgyát képezte. Az izgatottság nemcsak a mulatói szerető közönségnek, de a komoly tisztelőknél is tapasztalható, s feltűnést keltett a bál iránt érdeklődő gyakornoki kar által e napokban beadott elintézetek csekély száma. A hangulat és előkészületek után itélve, bátran állíthatjuk, hogy f. é. és hó 15., 16. és 17-én Torontálmeze székelyén — ha nem is világra szóló, de mindenesetre országra szóló ünnepelességek lesznek.

* **A farsang előhírnökei.** Az idej farsang városunkban folyó hó 7-én egy társas estély és egy nagyobb szabású házi mulatsággal kezdődött. A társas estély a casinó épület kisteremben lett megtartva, s részt vettek: Dr. Haidegger Lajos nejével

és Fendler Berta kisasszony, Olárovits M. és családja, Julcher Pál és neje, Szabó Lajos és neje, Tellman N. és neje, Kovács Lajos és neje, Kende Ferencz és neje, Wächter Henrik, Ham Jakab, Jankó Ágoston, Kellner József, Szabó Sándor, Pap Geza, Balogh Károly, Vécsey Zsigmond, Fuchs István, stb. stb. — A másik mulatság ugyanaz nap Nédis János vendégszerető házában ett megtartva. Jelen voltak: Pohut István, Lauka Gusztáv, Jarmatzky Sándor nejevel, öz. Lucsicsné, Vukovits N. nejevel, öz. Kussné, Vukovits Aranka, Srtuss Aranka, Lucsics Hermin, Termasics Istvána, Fuchs Sarolta, Mazur Vidorka, Jánoki Mariska kisasszonyok és 14 szenvedélyes fiatal táncos.

*** Farsangi napár.** Városunk első bálja a n.-becskerei ipartestület által f. hó 14-én a Klein-féle sörcsarnokban rendezendő „Iparos-bál” lesz, s a főcél az, hogy egy kedélyes polgári mulatságot sikerüljön rendezni.

Ezen mulatságot követi a megyei bál, melyről már bő értesítést közöltünk.

F. hó 18-án a helybeli közös hadsereghelyi tiszti kar rendez családias jellegű teljesen zárkörű mulatságot, melyen az ezred Temesváron tartozkodó tisztjei is részt vesznek.

F. hó 21-én a helybeli jótékony nőegylet rendez pénzátára javára táncvigalmat, melynek leendő sikerét a megalakult rendező bizottság már buzgón elősegíti.

Még eddig bizonytalan napon, a helybeli izraelita nőegylet is szándékozik mulatságot rendezni, mely, mint hírlak, műkedvelői előadással lesz egybekötve.

Február hó 11-én az Ellmer-féle vendéglőben a helybeli munkásegylet alarcos bált rendez, melyen a legtöbb női alarcz rózsacsokrot kap.

Az itt elősorolt mulatságokon kívül bizonyára lesz még több is, s a tánckedvelő fiatalok meg lehet elégedve a rövid, de mozgalmassá igérkező 1888-iki farsanggal.

Hivatalos jelentés m. é. december hóban Nagy-Becskerek városában észlelt egészségügyi viszonyokról. — I. Városunk lakosságának száma az utolsó népszámlálás szerint, körülbelül 20000. — A halálokok következők: arczorvancz 1, hártvágyégek 1, hasiagyagmáz 1, heveny-takony-kór 1 eset. Más betegségek 40 eset. Összesen 44 eset. — II. Születés december hóban 62 jelentetett be. — N.-Becskereken, 1888. január 3-án. Dr. Haidegger s. k. var. főorvos.

*** Üzleti csendélet.** E cím alatt lépünk majdnem kénytelen volt alandó rovatot vezetni, de gyakori fölszólamlásunk, a járási főszolgabíró előterjesztése s megyénk alispánjának a kormánynal latba vetett határozat közbenejárása folytán végre megtették a szükséges intézkedések. F. hó 10-én Rónay Jenő alispán elnöke alatt Hegedus Miklós főszolgabíró, Éderer csendőr-százados szarnyparancsnok, Lenard főhadnagy és Sós hadnagy szakaszparancsnokokból álló bizottság az ügyet behatóan tárgyalva, a legszigorúbb rendszabályokat állapította meg, melynek részletei az ügy érdekében ezidőig nem közölhetők, de a melyek remélni engedik, hogy az eddigi elszomorító közbiztonsági viszonyok rövid idő alatt lényegesen javulni fognak.

*** Önkéntesek a vonatezredekben.** A közös hadügyminiszter 1888 — 1889-ik évre vonatezredeinkben összesen 120 egyéves önkéntes felvételét engedélyezte, kik mindannyian saját költségükön kötelesek szolgálni. E határozatáról értesítette a müegyelem tanácsát, mely viszont a pályázni kívánó müegyetemi hallgatókkal tudatta, hogy a vonatezredekben szolgáló önkéntesek tartalek tisztékké leendő kiképzetése Buda-pestben, Bécsben, Prágában, Pozsonyban, Kassán, Temesvárt, Zágrábban, Grácban, Nagyszébenben, Innsbruckban, Brunnben, Krakóban és Josefstadban történik.

*** Nagy hidegek.** Hogy ez év elején mily erős hideg uralkodott, annak szomorú bizonyossága a megfagyott emberek nagy száma, melyek közt megyenkbéliek is vannak. Ugyanis Franczfeldről 5 cselédember indult Lajosfalvára, az ünnepeket családi körben töltené. Útközben az erős hidegtől kimerülve feldőltek, s a hó alatt eltemelve megfagytak. Ezideig az 5 közül csak egyet sikerült a mély hó alatt feltalálni. A halálra fagyottakkal talán még szalmaszál egy pásztyára, ki Lajosfalváról Uzdinba szándékozott menni, a nagy hófúvás miatt eltévedt s 16-órás bolyongás után félig megfagyva érkezett a faluba, melynek első házainál eszméletlenül összerogyott. Lábai lefagytak, s mindkettőt amputálni kellett.

*** Lesipuskások öröme.** A nagy hidegnek és magas hónap csak a lesipuskások öröme, melyek pedig azért, mert a nyulak a földéken élhetnek nem találva, a falkakertjeibe húzódnak, hol az is meglátható őket, kinek nincs 200 hold földje egy tagban, vagy ki nem bír vadászterülelet bérletben.

*** A fogak gondozása** és a száj tisztítása minden embernél oly életfeltételt képez, hogy hanyagság e tekintetben a legrosszabb következményeket szokta maga után vonni, mint azt a fogfájásban és egyéb fog és szájbajokban szenvedők oriási számánál

látjuk. A fogak és a száj gondozására legjobbak dr. Popp udvari fogorvos különféle szereci (ezek közt a világhírű Anatherin-szajviz), melyek már 40 év óta vannak kipróbálva és az egész művelt világon elterjedve. Kaphatók minden hazai gyógyszer-tárban.

*** Néhány szó Hoff János maláta-kivonat készítményeiről.** E cím alatt közelebb egy közleményt hoztunk a Hoff-féle maláta-kivonat készítmények kitünő sajátosságairól és felemlítettük, hogy József főherceg ő felségének családja részére, Alcutra és Fiumébe, rendszeren Hoff-féle maláta-sör küldetik. Erre vonatkozólag most egy levelet kaptunk, mely következőleg szól: „Nekem is volt alkalmam Hoff-nál néhány eredeti iratot látni, melyek valóságos tiszteletet gerjesztettek bennem. Egy még jól megőrzött, de szürke koru finom papír IV. Frigyes Vilmos királytól, többek közt a következő passzus tartalmazza: „Szép gyomorsőre igen jót tett nekem.” — Jellemzően parancsoló hangon van írva, gróf Schuvaloff ismert orosz generális egyik távirata; „Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sör azonnal küldendő ő felsége Sándor orosz császár részére Sarskoje-Seloba.” — Albert szász király egy nyilatkozata így hangzik: „Maláta-kivonata, az anyakirálynőnek igen jót tesz.” — Keresztély dán király a következőket írja: „Örömmel tapasztaltam maláta-kivonatának gyógyhatását, úgy rajtam, mint házam több tagjánál.” — A walesi herceg következőleg telt megrendelést: „Kérek haladéktalanul egy küldeményt erősítő maláta kivonattól a walesi hercegnő királyi fensége részére.” És így tovább. Tudtommal Hoff ur mintegy 70 megérdemelt kitüntetésben részesült. Csak nemrég nevezte ki a magas porta udvari szállítójának, és a Hoff-fele egészségi sör elvezete Törökországban — a hol a Korán a sörivást tiltja — mégis szentesített. Hoff 40 év óta kipróbált szereci és pedig egészségi sőre, egészségi csokoládéja, maláta-kivonata, mellczukorkák stb. oly különlegességek, melyek a legnagyobb mérvű elterjedést érdemelik, mert a szenvedő emberiség egy nagy részének segítségül nyújtanak. (E készítmények kaphatók Budapesten a magyarországi főraktárban zsbárus-utca 7 és nálunk: Mencez Lipót, Schnitzler L., Rósa Ignátz és Kellner József uraknál.)

Főkivutatók a magyar kir. postatakarékpénztár 1887. december havi forgalmáról.

Az 1885. évi IX. törv.-cz. és az ennek alapján kibocsátott ministeri szabályrendeletek értelmében a magy. kir. postatakarékpénztár, 1887. december havi forgalmáról az alábbi főkivutatókat teszi közzé:

- Főkivutatók az alanti napig bejelentett takarékpénztári betétek- és visszafizetésekéről:**
- I. csoport. Budapesti postakerület:
Betétek: 9,283 drbbal 60,591 frt 49 kr. — Visszafizetések: 3,514 drbbal készpénzben 56,309 frt 04 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 8,367 frt 95 kr., — összesen 64,676 frt 99 kr.
 - II. csoport. Pozsonyi postakerület:
Betétek: 4,437 drbbal 24,501 frt 10 kr. — Visszafizetések: 1,085 drbbal készpénzben 18,500 frt 78 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 1,526 frt 73 kr., — összesen 20,027 frt 51 kr.
 - III. csoport. Soproni postakerület:
Betétek: 4,657 drbbal 23,641 frt 30 kr. — Visszafizetések: 934 drbbal készpénzben 21,881 frt 40 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 1,083 frt 19 kr., — összesen 22,964 frt 59 kr.
 - IV. csoport. Kassai postakerület:
Betétek: 3,166 drbbal 29,576 frt 98 kr. — Visszafizetések: 822 drbbal készpénzben 21,389 frt 15 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 2,038 frt 81 kr., — összesen 23,427 frt 96 kr.
 - V. csoport. Nagyvárad postakerület:
Betétek: 2,485 drbbal 15,900 frt 34 kr. — Visszafizetések: 700 drbbal készpénzben 11,702 frt 03 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 1,629 frt 83 kr., — összesen 13,331 frt 86 kr.
 - VI. csoport. Temesvári postakerület:
Betétek: 2,769 drbbal 20,824 frt 94 kr. — Visszafizetések: 805 drbbal készpénzben 17,366 frt 96 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 483 forint 28 kr., — összesen 17,850 frt 24 kr.
 - VII. csoport. Nagyszombeni postakerület:
Betétek: 1,522 drbbal 25,990 frt 94 kr. — Visszafizetések: 558 drbbal készpénzben 15,683 frt 78 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 12,802 frt 30 kr., — összesen 28,486 frt 08 kr.
 - VIII. csoport. Zágrábi postakerület:
Betétek: 1,842 drbbal 11,534 frt 59 kr. — Visszafizetések: 396 drbbal készpénzben 7,799 frt 33 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 1,503 frt 42 kr., — összesen 9,302 frt 75 kr.
 - IX. csoport. Pécsi postakerület:
Betétek: 3,061 drbbal 14,860 frt 38 kr. — Visszafizetések: 723 drbbal készpénzben 16,004 frt 08 kr., — értékpapírvásárlás

folytáni leírás 353 frt 32 kr., — összesen 16,357 frt 40 kr.

A betétek összege 33,222 darabbal 227,422 frt 06 kr.

A visszafizetések összege 9,537 drbbal készpénzben 186,636 frt 55 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 29,788 frt 83 kr., — összesen 216,425 frt 38 kr.

Betétek 1887. decz. 1-ig 876,920 drbbal 5,440,669 frt 91 kr.

Visszafizetések 1887. december 1-jéig 164,354 drbbal készpénzben 2,881,330 frt 64 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 483,327 frt 90 kr., — összesen 3,364,658 frt 54 kr.

A betétek fösszege 910,142 darabbal 5,668,091 frt 97 kr.

A visszafizetések fösszege 173,891 drbbal készpénzben 3,067,967 forint 19 kr., — értékpapírvásárlás folytáni leírás 513,116 frt 73 kr., — összesen 3,581,083 frt 92 kr.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Felhívás előfizetésre. Gönczy Pál államtitkár a jövő 1888. évben tölti be felszázadik évfordulóját annak a kiváló fontosságú működésnek, melyet ő hazai közoktatásügyünk érdekében édes hazánk díszére folytatott. E napot a tanúgy embereké házában mindenütt Gönczy érdemeihez méltóan fogják megünnepeelni. E napon egy élet, mely ép úgy fizikai mint szellemi tekintetben méltó a tanulmányra, nyeri meg a polgár-koszorút. — Ez élet törtévéseinek magyarázata, csejzjai, szándékai az irodalmi művekben vannak lerakva, melyeket Gönczy Pál hazai tekintélyes folyóiratokban s lapokban közoktatásügyünkről vagy annak érdekében időről közbecsátolt. — A „Felső nép- és polgáriszkolai Tanító Országos Egyesület”-nek kérésére Gönczy Pál e műnek kiadási jogát említett egyesületre ruházta. A „Felső nép- és polgáriszkolai Egyesület” pedig alantiróttal bizta meg a közrebocsátással, míg a jövedelmet a „Magyarországi Tanító Arházi Egyesület”-nek ajánlotta fel.

E nagyérdékü „Tanulmányok” egyes cikkei a következők lesznek:

- Bevezetésül Gönczy Pál életrajza alulirottól
1. Utazás Svájcban. Ez az utirajz 1844. iratolt s itt fog megjelenni először.
 2. Vazlatok a svájci köz- és különösen a népoktatás köréből.
 3. Poroszország iskolaügye a XIX-ik század első felében. (Mindkettő a Csengery Budapesti Szemléjében jelent meg.)
 4. Nevelési irányeszmék.
 5. Nevelésünk ügye. (Mindkettő a Pesti Naplóban volt közléve.)
 6. Népiskolaink. (A Ballagi: Egyházi és Iskolai lapjából.)
 7. A közoktatás Magyarországon. (A Budapesti Szemle új folyamából.)
 8. A magyar népoktatásügy multja. (Eötvös 1872-iki ministeri jelentéséből)
- Az egész mű körülbelül 25 ivre fog menni. A gazdag tartalomnak különös érdekelt adand az a benső összefüggés is, mely e nagyszabású tanulmányok s az országos közoktatásügyi intézkedéseink közt föllehet. Meg vagyunk győződve, hogy a jubileumra e kötet közrebocsátása által Egyesületünk fogja meghozni a legszebb emléket. Emléket az ünnepeletnek, s emléket ő róla s munkásságban gazdag életéről a magyar tanító világnak s egész társadalmunknak.
- Az Egyesület ép ezélt bizalommal fordul ugy a tanúgy embereké házában, mint a társadalomhoz s fölkeri az érdeklődőket, szerezzék meg saját maguk s a használatukra álló iskolai és közkönyvtárak számára e Tanulmányokat.
- Az előfizetési díj a 25 ivre kötetre 1 frt 60 kr., diszpódnánya 3 frt Hat előfizetett példányra a hetedik ingyen adatik.
- A kiállítás választékos izlésségéről Mészáros Vilmos könyvkiadó intézete kezeskedik. Minden előfizetési pénz s esetleges megrendelés Mészáros Vilmos könyvkiadó-hivatalába IV., Papnövelde-utca 8. sz. a. küldendő.
- A mű 1888. márczius havában fog megjelenni, ez okból az előfizetések február elejéig beküldendőik.

Budapest, 1887. december 18-án. — Mészáros Vilmos mint Gönczy Pál, Tanulmányainak kiadója. A felső nép és polgáris. Egyesület megbízásából Dr. Kis Áron. Gyertyánffy István, a kiadó-tulajdonos országos polgári isk. t. egyesület elnöke.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

NYILTTÉR. *) Furcsa viszonyok.

N.-Becskerek, 1888. jan. 11.

Nem tehetünk róla, hogy a magyar színészek, — bármily kitünők is legyenek, — Nagy-Becskereken nem boldogulhatnak, és ennek okát abban leljük: hogy a született magyar emberen kívül, senki sem látogatja a színházat; rajtuk nem mulik tehát, mert

*) Az e rovat alatt közölt cikkekről nem vállal felelősséget a szerk.

egyedül képtelenek vagyunk egy nagyobb társaság fenntartására; — nem is hányjuk szemére senkinek, ha nem viseltetik rokonszenvel színészetünk iránt, mert nem szokásunk reáerősökölmi valakire olyasmit, a mihez kedve és hajlama nincsen; — de ha mi tetteleg pártoljuk a német színészetet, — akkor talán megkivábolhatjuk: hogy előadások alkalmával ne bánjanak, és ne tegyenek énekeikben neveltségessé bennünket, hiszen talán itthon vagyunk.

Távol legyen tőlünk az igazgató, vagy általában a tagokat vadolni a sértések elkövetésével és ez által ellenük zudítani a közönséget; de ha találkozik a társaságban egy tag, a ki, pökhendiségből vagy rosszakaratból, gyalázta a magyart, megköveteljük: hogy az a rendre utasítását, és a sértés folytatásától eltiltassék.

A minap — egy darabban — énekelt egy színész valamit, énekeiben pedig gunyolta a magyart, és bárgúnak, neveletlennek tűntette fel. Ez otromba élezen, mely egy nemzet kigünnyolására neveletlenül felütetésére és neveltségessé tételére volt irányozva, kevesen nevettek, a nagy többség pedig megbotránkozott ama kvalifikálan viselkedésen, és a „Wochenblatt”, — igen helyesen, — a kritika rovatában a többi között meg is róta az illető színészt. — E megróvás után előadott egy darabban (Ein Böhm in Amerika) ugyan az a színész, neveltségessé tette énekeiben a „Wochenblatt” szerkesztőjét, a ki merészkedett a szegény magyar védelmére kikelni, és tiszteletet követelni a nemzet részére, be akarta tehát bizonyítani, hogy neki, és nem a „Wochenblatt”-nak van igaza, hogy tehát a magyar gazdatlan saját házában; — és ezért koszorúval jutalmazott a jó színész a közönség bizonyos részéről; — hogy pedig a jutalom meg ne zavartassék, a rendőrség 20 pandur képeben rukkolt ki azon ürügy alatt, mintha scandalum lenne készülöben, melyet meg kell gátolni. — Sajátságos és sajnós, hogy különben és rendszeren igen kevés a rendőri közeg még ott is, a hol reá nagy szükség volna, — ilyenkor pedig, midőn egy szabotlan a közönséggel és a kritikával gorombáskodó színész megvédéséről, tehát a közönség akaratát nyilvánulásának korlátozásáról van szó, bőven telik a pandurokból.

A pökhendis színész — Magyarországon — a magyarok kigünnyolásáért megjutalmaztatott, és a magyar rendőrség, tévútra vezetőtétvé, inaugurálta a jutalmat. — **Furcsa viszonyok!!!** — De még furcsább az, hogy találkozunk lap, mely mindezeket dicsőenkel kíséri, és nem a közönségnek ad igazat, hanem a rakoncátlan színészét dicsőíti.

Az igazgató új berület nyitott, és a megyei székház felváltási ünnepelel alkalmával diszoldadásra készült. Teschenből jött ide tartalatával, és jól esk nekí tti a magyar pénz és magyar kenyér. Ha már annyira vagyunk, talán jó lenne még egynehány, a magyart kigünnyoló és a közönséget bosszantó arczatlan couplet-t a diszoldadás számára betanítani, hogy épüljön rajta az akkoriban együtt leendő magyar közönség, Torontálmegeye színésze, találkoznai fog Becskereken megint olyan ember, a ki koszorút készített a famózus színész kintüntetése és megjutalmazására, avagy ő maga szerzi be a koszorút, mint a mult alkalomkor tette, és átnyújtja magának, had teljek csordultig a pohár, és lássak az idegen vendégek, mint bánnak el velünk a tescheni színészek, a kik úgy látszik nem mulattatásunkra, hanem anyagi érdekek egybekapcsoló bosszantásunkra vannak itt, — hiszen a mi türelmünk kifogyhatatlan, pénzünk pedig elég van, hogy ily társulatot istapoljuk, mely itthonunkban gnyűt üz velünk, és verig sért. Hogy pedig az meg fog történni, arról garantirozik az a része a közönségnek, mely gyűlöli a magyart, és alig várja, hogy nevetessen kigünnyolásán végig tapsolva a reklamázó és henczögő színész éretlen élczeit. De hát a türelmünk is meg van a maga határa, és mi komolyan figyelmeztetjük az igazgatót, hogy rakjon szájkosarat tarsulata bizonyos apertinenciájára. — y.

VASUTÜGYEK.

(Német-osztrák — magyar tengeri kikötő kötelék díjszabása.)

Fenti köteléki díjszabásának II. része 3. és 4. füzetéiből 1888. január 15-ével a XI. ill. IX. pótlék lép érvénybe, melyek a különös határozmányok kibővítését, a butorok szállítására érvényes 10. sz. kivételes díjszabás tételéinek felemelését és a m. kir. államvasutak Kis-Terence és Varad-Püspöki állomásainak a gabona-díjszabásba való felvételét tartalmazza, és a részes vasutizgazgatóságoknál kapható.

(Délnémet vasuti kötelék.)

A gabona stb. szállítására a kötelék-forgalomban érvényes kivételes díjszabásból 1888. január 5-én a III. díjszabásrészt 2-ik füzetéhez a IX. pótlék adatik ki, mely Schiltach állomás felvételét, továbbá a díjszabási határozományok és reexpeditio táblázat kiegészítését tartalmazza.

Ezen pótlék példányai a részes vasuti igazgatóságok utján megszerezhetőek.

101. sz. 1888.

(11-3.1)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. pénzügyi ministeriumnak m. évi december hó 29-én 70690. sz. a. kelt rendelete alapján közhírré tétetik, hogy a nagy-beckereki kincstári uradalomhoz tartozó és Leopoldova község határában fekvő 1465⁹⁹ holdas mali és veliki kulpin nevű föld 1888. évi **márczius 12-ik** napjának délelőtti 10 órakor Nagy-Beckereken a kincstári ispánság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen örök áron eladtni fog.

Kihelyi ár 100,000 forint.

Venni szándékozók az árveréshez azzal hivatnak meg, hogy tartoznak az árveréskor 10% bánatpénzt készpénzben letenni és az irásbeli zárt ajánlatokhoz is, melyek az árverés megkezdéséig elfogadottnak, szintén 10% bánatpénz csatolandó.

Végül megjegyeztetik, hogy a fent jelzett ingatlanságból ezidőleg a rudolfsnadiak által bitorolt és per alatt álló 79⁹⁰⁰ hold a fentjelzett kikiáltási árnál számításba nem vétetett és tehát eladás tárgyát nem fogja képezni.

Szegeden, 1888. évi január 7.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnyomás nem díjazatik.)

Hirdetmény.

A „Nagy-beckereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság” 1. cz. részvényesei a f. é. **január hó 22-én délelőtt 9 órakor** az intézet saját üléstermében (intézeti ház) tartandó

XIII-ik rendes közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvi hitelesítő választása;
2. Az igazgatóság évi jelentése és az 1887. évi mérleg előterjesztése;
3. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény magadása;
4. A tiszta nyereség feletti határozat hozatala;
5. A választmány kiegészítő választása.

Az igazgatóság.

1887. évi zármérlegünk a hivatalos órákban az intézet helyiségében megtekinthető.

Kivonat az alapszabályokból:

20. §. A közgyűlés azon részvényesekből áll, kik vagyonuk szabad kezelésében törvényileg akadályozva nincsenek. Részvényesek, kik e minősítéssel bírnak és a közgyűlésen résztvenni akarnak, tartoznak a közgyűlésre kintűzött napot megelőzőleg legalább három nappal részvényeiket a nem esedékes szelvényekkel az intézet pénztáránál a hivatalos órákban letenni. — E letelt részvényekről elismervényi illetve a közgyűlésen való részvételre jogosító igazolványt kapnak. (6-3.2)

Nagy-beckereki izrael. hitközség.

Közgyűlés.

A nagy-beckereki izrael. hitközség 1. cz. képviselői a folyó évi **január 22-én** d. u. 2 órakor az izrael. iskola-helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az előljáróság évi jelentése és az 1887. évi zárszámadások előterjesztése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény magadása.
3. Az 1888. évi költségvetés tárgyalása.
4. Az adókielölő bizottság megválasztása.
5. Indítványok.

Kelt Nagy-Beckereken, 1887. évi december 29-én tartott előlj. gyűlésből.

Az előljáróság:

Löffler Jónás, hitk. titkár.
Schwarz Mihály, hitk. elnök.

Az 1887. évi zárszámadások, valamint az 1888. évre előirányzott hitk. költségvetés a hivatalos órákban a hitközség irodájában megtekinthetők. (10-2.1)

1. sz. kg. 1888.

(3-3.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegyébe kebelezt Jázova községében lemondás folytán megüresedett jegyzői állomásonk választás uljan történendő betöltésére ezenel pályázat nyitattik és a határidő f. évi **január hó 21-ének**, d. e. 10 órájárá, Jázova község-házánál megtartandó választásra kirtatik.

Ezen állással 400 frt o. ért. készpénz, 60 p. m. tiszta buza, Uti átalány 30 frt, Szalma-illeték fejében 48 frt, Gyertya-illeték 10 frt 50 kr., Jegyzői iroda futás fejében évenként 24 forint,

1 hold első rendű kaszáló, Szabad lakás külön udvarral és kerttel, A meganunkálatokert szabá yrendeletileg megállapított díjak, Ezenkívül József főherczeg ő fensége által tett alapítványból 59 frt 63 kr.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásonk elnyeréséert folyamodni óhajtának, hogy a szabáyszerűleg felszerelt folyamodványukat választást megelőző napon alulírott-nál annyival inkább benyujtsák, mert később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Kelt Torók-Kanizsán, 1888. évi január hó 2-án.

Issekutz Antal,
főszolgabíró.

Minden palack és önkupak Brázay Kálmán cégfeliratával van öntve.

Brázay Kálmán
sósorszesze
gyors enyhítést
eszközöl:

csusz, szaggatás, fagyás, fog-s fejfájdalmak, szemgyengeség bennulások stb. ellen. Fogtisztító szerül is ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagatlan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére és kitűnő hatással van a kenő-gyűrőgyógyomdnál (massage).

Mindenki a saját érdekében fog eslekedni, ha szutánzatoktól óvakodik. **Ara egy nagy üveggel 80 kr., — egy kisebb üveggel 40 kr.**

Hasznalati utasítás mellékeltek. — **Kapható:** Budapesten Brázay Kálmánnal, muzeum-körút, saját ház. — **N-Beckereken** Haidegger Ö., Rozsa B., Zimmerer A., Szavits J., Kadelburger L., Schlesinger G., Fritz P., Schnitzler L., Naeck Gy., Konkoly A., Grün S., Somjai S., Deixner L., Csada K., Amend R., Opolczér Chr., Perjatl A., Se-neller J., Pyrra J. E. L.-nál — **N-Elleméren** Lang M. L.-nál. — **Titelen** Jankovits M. G.-nél.

Védjegy 319. és 320. szám

Minden palackon a fenti védjegy látható. (338 124)

!! Farsangi idényhez !!

Uri- és gyermek-ruha-gyár

NEUMANN M.

BÉCS, Mariahilferstrasse, 35. sz.

Raktár Nagy-Beckereken, Kupuszarovits-féle házban,

Hunyady- (fő-) utca.

Legnagyobb választék minden kigondolható uri- és gyermek-ruhákban bel- és külföldi szövetekből, elegáns bécsi divat- és szilárd helyreállításnak; gazdag raktár utazó bundákból, lodenkabátok, mentsikofok, eső-köpenyek, téli kabátok, felöltők, nadrágok a legjobb gyapjuszövetekből, salonruhák, salonkabátok, frackok, fekete nadrágok, mellények, gyermek- és fu-ruhák stb. minden nagyságban.

Külön osztály női-, leány- és gyermek-ruhaneműekből,

ugymint: dolmányok, látogatók, mantletek, zsaketok, eső-köpenyek, kerék-köpenyek stb. minden idényhez a legújabb bécsi, berlini és párisi divat és forma szerint.

A kész raktáron kívül dús-gazdag választék a legfinomabb belföldi, angol és francia szövetekből, melyekből a megrendelések mérték szerint a mi bécsi üzletünkben, **Mariahilferstrasse 35. sz.** alatt rögtön elkészítettnek. — Tisztelettel figyelemztetik a n. é. közönség, hogy a mi kész ruháink mind a 12 fiókjaink részére bécsi üzletünkben **szilárdan** és **tartósan** készítettnek, és daczára ennek sokkal **olcsóbbak**, mint másféle kész ruhák, úgy hogy minden vevő a vásárlásnál előnyét találja.

Pontos és figyelmes szolgálatot biztosítva, kérem üzletemet meglátogatni.

(357-26.8)

Kovács Gedeon,
Neumann M. cég képviselője Nagy-Beckereken.

101. sz. 1888.

(11-3.1)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. pénzügyi ministeriumnak m. évi december hó 29-én 70690. sz. a. kelt rendelete alapján közhírre tétetik, hogy a nagy-beckereki kincstári uradalomhoz tartozó és Leopoldova község határában fekvő 1465⁸⁸ holdas mali és veliki kulpin nevű föld 1888. évi **márczius 12-ik** napjának délelőtti 10 órakor Nagy-Beckereken a kincstári ispánság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen örök áron eladni fog.

Kikiáltási ár 100,000 forint.

Venni szándékozik az árveréshez azzal hivatnak meg, hogy tartoznak az árveréskor 10% bántépénzt készpénzben letenni és az írásbeli zárt ajánlatokhoz is, melyek az árverés megkezdéséig elfogadhatók, szintén 10% bántépénz csatolandó.

Végül megjegyeztetik, hogy a fent jelzett ingallanságból ezidőig a rudolfsnadiak által bitorolt és per alatt álló 79⁸⁰⁰ hold a fentjelzett kikiáltási árnál számításba nem vétetett és tehát eladás tárgyát nem fogja képezni.

Szegeden, 1888. évi január 7.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utányomás nem díjazatik.)

Hirdetmény.

A „Nagy-beckereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság”

Nagy-beckereki izrael. hitközség.

Közgyűlés.

A nagy-beckereki izrael. hitközség t. cz. képviselői a folyó évi **Január 22-én** d. u. 2 órakor az izrael. iskola-helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívhatók.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az előjáróság évi jelentése és az 1887. évi zárszámadások előterjesztése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. Az 1888. évi költségvetés tárgyalása.
4. Az adókievítő bizottság megválasztása.
5. Indítványok.

1. sz. kg. 1888.

(3-3.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegyébe kebelezt Jázova községében lemondás folytán megüresedett jegyzői állomásnak választás útján történendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik és a határidő f. évi **Január hó 21-ének**, d. e. 10 órájára, Jázova község-házánál megtartandó választásra kiiratik.

Ezen állással 400 frt o. ért. készpénz, 60 p. m. tiszta buza, Uti átalány 30 frt, Szalma-illeték fejében 48 frt, Gyertya-illeték 10 frt 50 kr., Jegyzői iroda futás fejében évenként 24 forint, 1 hold első rendű kaszáló, Szabad lakás külön udvarral és kerttel, A magánmunkálatokért szabá yrendeletileg megállapított díjak,

3900. sz. kig. 1887.

(8-3.1)

Pályázat.

Torontálmegye perjámosi járásban lemondás folytán megüresült lovrini községi orvosi állomásra pályázat nyitattik.

Ezen állással 400 forint évi fizetés élvezete és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak vannak összekötve.

Felhívhatók a pályázni kívánók, hogy az 1883-ik évi I. t. cz. 9. §-a, illetve az 1876. évi XIV. t. cz. 43-ik §-a értelmében felszerelt kérvényeiket 1888. február 3-ig alóli főszoigabíróhoz nyujtsák be, mert később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választás Lovrin községében 1888. évi **február 4-én** d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Perjámos, 1888. január 2-án.

Nikolits,
főszbiró.

1396. sz. 1887.

(719-3.3)

Pályázat.

Községünkben rendszeresített szülész-női állomás betöltésére ezennel pályázat hirdetetik.

A szülész-női évi fizetése: 120 frt.

A választás 1888. évi **Január hó 25-én** d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Felhívhatók mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket és a szerb nyelvnek tudását igazoló bizonyítványt alólirott előjáróságához a választást megelőző napig nyujtsák be.

Leopoldova, 1887. decz. 22.

Pavlovics Mladen, Popovics György,
bíró.

2060. sz. 1887.

(7-1.1)

Árlejtési hirdetmény.

Melylyel alólirott előjáróság részéről közzetetik, hogy Mokrin község képviselő-testülete e hó 22-én 176 sz. a. kelt határozatával a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező földek reambulatiója és a község határa felett az 1860-as években felvett térkép másolatának a község részére hiteles alakban való elkészítéséből álló mérnöki munkálatok teljesítése céljából, — tekintve hogy ez ügyben a f. hó 15-én megtartott árlejtés eredményre községi képviselő-testületi jóváhagyásban nem részesült, 2500 frt kikiáltási ár mellett írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött újbóli árlejtés megtartását rendelte el, — melynek helyéül Mokrin község-háza, határidejéül pedig 1888. **Január 20-ik** napja ezennel kitűzetik.

Felhívhatók tehát a magyar-osztrak állam területére érvényes oklevéllel bíró

mindazon mérnök urak, kik kérdésben forgó munkálatokra vállalkozni óhajtanak; mikép a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő készpénz, vagy ovadékképes papírból álló bántépénzzel ellátva, az árlejtés napjára vagy személyesen megjelenni vagy pedig mondott napig írásbeli zárt ajánlataikat ugyancsak említett 10%-nyi bántépénzzel ellátva benyujtani sziveskedjenek, mint hogy netán később heerköző ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árlejtési feltételek az árlejtés megelőző napjára alólirott községi bíró hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Azok egyike gyanánt azonban már itt megemlítettük, hogy az árlejtés vállalkozó mérnök urra azonnal, a községre nézve pedig csak képviselő-testületi jóváhagyás után válik kötelezővé.

Mokrin, 1887. december 31.

A községi előjáróság.

28. sz. kig. 1888.

(9-2.1)

Pályázat.

Torontálmegye perjámosi járásban megüresült Gottlob községi orvosi állomásra pályázat nyitattik.

Ezen állással 600 frt évi fizetés élvezete és szabályrendeletileg megállapított díjak vannak összekötve.

Felhívhatók a pályázni kívánók, hogy az 1883-ik évi I. t. cz. 9. §-a, illetve az 1876. évi XIV. t. cz. 43-ik §-a értelmében felszerelt kérvényeiket 1888. február 5-ig alólirott főszoigabíróhoz nyujtsák be, mert később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választás Gottlob községében 1888-ik évi **február hó 6-án** d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Perjámos, 1888. január 2-án.

Nikolits,
főszbiró.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy. Főhülműhatatlan étvágyhiány, gyomorgöngyösség, rossz illatú léleket, felfúvódás, savanyú felbőfenes, kólika, gyomorhurut, gyomoréges, homok- és daraképződés, másgöngy nyalkaképződés, sárgaság, undor és hányás, fojtás (ha a gyomortól ered), gyomorgöngyösség, székszorulás, a gyomornak étellekkel és italokkal való túlterhelése, gúlszék, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr., kettős palack 60 kr. Központi szétküldés Brady Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerertárban.

Óvás! A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleül minden üvegnek piros, a fenti védjegyvel ellátott borítékba kell göngyöltve lennie és a minden üveghez mellékelte használati utasításon meg kell jegyezve lennie, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: Nagy-Beckereken: Kellner J., Mencer L. gyógyszerertárban. Melenzen: Ledniczky J. gyógyszerertárban. Perlasz: Lafleur L. gyógyszerertárban. T.-Bece: Bizek A. gyógyszerertárban. (376-52.1)

Pleitz Fer. Pál

cs. kir. szab. könyv- és könyomdája

Nagy-Beckereken

ajánlja magát

minden a nyomdászati szakmába vágó munkák gyors és izléses elkészítésére jutányos ár mellett.

Községi és ügyvédi, valamint házközösségi nyomtatványok nagy raktára.

Legnagyobb választék minden kigondolható **uri- és gyermek-ruhákban** bel- és külföldi szövetekből, elegáns bécsi divat- és szilárd helyreállításuk; gazdag raktár utazó bundákból, lodenkabátok, mentsikofok, eső-köpenyek, téli kabátok, felöltők, nadrágok a legjobb gyapjuszövetekből, salonruhák, salonkabátok, frackok, fekete nadrágok, mellények, gyermek- és fiu-ruhák stb. minden nagyságban.

Külön osztály női-, leány- és gyermek-ruhaneműekből,

ugymint: dolmányok, látogatók, mantletek, zsaketok, eső-köpenyek, kerék-köpenyek stb. minden idényhez a legújabb bécsi, berlini és párisi divat és forma szerint.

A kész raktáron kívül dús gazdag választék a legfinomabb belföldi, angol és francia szövetekből, melyekből a megrendelések mérték szerint a mi bécsi üzletünkben, **Mariahilferstrasse 35. sz.** alatt rögtön elkészítetnek. — Tisztelettel figyelemztetik a n. é. közönség, hogy a mi kész ruháink mind a 12 fiókjaink részére bécsi üzletünkben **szilárdan és tartósan** készítetnek, és dacára ennek sokkal **olcsóbbak**, mint másféle kész ruhák, úgy hogy minden vevő a vásárlásnál előnyét találja.

Pontos és figyelmes szolgálatot biztosítva, kérem üzletemet meglátogatni.

(357-26.8)

Kovács Gedeon,
Neumann M. czég képviselője Nagy-Beckereken.